

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžf/56/2014
Identifikačné číslo spisu:	6014200091
Dátum vydania rozhodnutia:	17.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014200091.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Strojárne PKH, a.s., Zvolenská cesta 35, Banská Bystrica, zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Bernardom Pekárom, PhD., Kukučínova 24, Banská Bystrica, proti žalovanému: Daňový úrad Banská Bystrica, Nová ul. 13, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9601401/5/4703117/2013/Maď zo dňa 17.10.2013, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/9/2014-53 zo dňa 29.04.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/9/2014-53 zo dňa 29. apríla 2014, p o t v r d z u j e .

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením krajský súd nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov s odôvodnením, že žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania zákonnosti prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu (proti ktorému podal odvolanie oneskorene). Podanie žaloby preto krajský súd posúdil tak, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva a s poukazom na ustanovenie § 138 ods. 1 OSP neoslobodil žalobcu od súdnych poplatkov.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že spoločnosť sa nachádza v nepriaznivej finančnej situácii, čo dokazuje aj skutočnosť, že sa nachádza v reštrukturalizácii. Napriek tomu, že sa snaží s prostriedkami nakladať hospodárne a úsporne, uhrádza len bežné výdavky súvisiace s chodom spoločnosti. Žalovaný prišlo k zmrazeniu účtov spoločnosti, čo taktiež sťažuje finančnú situáciu a platby schopnosť spoločnosti. V danom konaní iba účelne bráni svoje práva, nejedná sa o svojvoľné alebo bezúspešné uplatňovanie si práva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta

prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov nie je možné priznať úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania prvostupňového rozhodnutia žalovaného, proti ktorému bol prípustný riadny opravný prostriedok. Odvolanie proti nemu podal žalobca oneskorene.

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov).

Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú (§ 138 ods. 1 OSP).

Pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný (§ 246c ods. 1 OSP).

Zákonodarca v citovanom ustanovení § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pripúšťa možnosť čiastočného, prípadne úplného oslobodenia od súdnych poplatkov. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je v prvom rade samotná žiadosť účastníka konania, preukázanie dôvodov, spočívajúcich v majetkových, sociálnych, finančných a pod. pomeroch účastníka, odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne preukázanie, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Povinnosťou súdu je skúmať splnenie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v každom prípade individuálne a to aj vzhľadom na individuálnosť každého konania.

Účelom ustanovenia § 138 OSP je, aby účastníkovi nebolo len pre jeho majetkové a sociálne pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť svoje právo. Pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov musia byť súčasne splnené dve podmienky. Prvou je nepriaznivá finančná, resp. majetková situácia a druhou skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda quasi pravdepodobnosť úspechu v ďalšom konaní na strane žiadateľa). V prípade fyzických osôb sa prihliada aj na osobné a rodinné pomery. Vychádzajúc, ako z jazykového výkladu uvedeného zákonného ustanovenia, tak i zo zásady rovnosti účastníkov občianskeho súdneho konania, deklarovanou taktiež Európskym súdom pre ľudské práva, zákon nerozlišuje medzi subjektmi podnikateľskými a nepodnikateľskými. Oprávnenosť žiadosti preto súd hodnotí z hľadiska splnenia uvedených podmienok, pričom vychádza zo skutočností, preukázaných žiadateľom.

Krajský súd v prejednávanej veci odôvodnil nepriznanie oslobodenia od súdnych poplatkov zrejme bezúspešným uplatnením práva. Pri uvedenom posúdení vychádzal z kogentnej zákonnej úpravy ustanovenia § 247 ods. 2 OSP, podľa ktorého súdnemu preskúmvaciemu konaniu nepodlieha také prvostupňové správne (administratívne) rozhodnutie, proti ktorému zákon pripúšťa riadny opravný prostriedok.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že krajský súd správne usúdil, že jednu (z dvoch) podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov žalobca v danej veci nespĺňa.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil, pretože krajský súd vo veci rozhodol vecne

správne a v súlade so zákonom a jeho postup pri rozhodovaní o návrhu žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov maximálne rešpektoval a chránil práva žalobcu na spravodlivý súdny proces.

Nemohol sa potom ani Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní zaoberať aj v odvolaní žalobcom tvrdenými nepriaznivými pomermi, lebo aj pri uznaní nepriaznivých majetkových pomerov žalobcu by tento záver nič nezmenil na posúdení, že žalobca nespĺňa jednu z dvoch podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.